

Generelle bemærkninger til budgetforslag 2017

Indhold:

	side
Budgetlægningen for 2017	3
Udgangspunkt for budgetlægningen	3
Pris- og lønstigningsskøn	4
Økonomiaftalen for 2017 mellem regeringen og KL	4
Budgetforslag 2017	6
Indtægter	7
Skatteprocenter og –indtægter	7
Selskabsskatter	9
Driftsudgifter	10
Renter	10
Anlæg	11
Afdrag på lån	11
Låneoptagelse	11
Likviditet	11
Budgetoverslag for årene 2017-2020	12

Budgetlægningen for 2017:

Udvalget for Økonomi og Erhverv godkendte på møde den 24. februar 2016 den overordnede tidsplan, procedure, budgetforudsætninger m.v. for budgetlægningen for perioden 2017-2020.

Tidsplanen er i hovedpunkter følgende:

Dato	
Marts – juni 2016	Udvalgene behandler og fremsender forslag til nye ønsker til drift og anlæg samt tekniske ændringer. Der udarbejdes råderumskatalog med reduktionsforslag.
Marts – juni 2016	Dialogmøder mellem udvalgene, Ældreråd, Handicapråd, Ungeråd, Integrationsråd, Udviklingsrådene m.fl.
Marts – juni 2016	Dialogmøder mellem udvalgene og skoler, institutioner m.fl.
16. juni 2016	Frist for udvalgenes behandling af nye ønsker til drift og anlæg, udarbejdelse af råderumskatalog samt tekniske ændringer.
21. juni 2016	Byrådet orienteres om <ul style="list-style-type: none">▪ økonomaftalen for 2017 mellem KL og regeringen▪ basisbudgettet for 2017 med tekniske ændringer
9. august 2016	Budgetmøde med gruppeformænd med drøftelse af budgetsituationen
9. august 2016	Møde i Udvalget for Økonomi og Erhverv vedr. budget 2017-2020
10. august 2016	Informationsmøde for Byrådet
17. august 2016	Udvalget for Økonomi og Erhverv indstiller budgettet til 1. behandling i Byrådet
23. august 2016	Byrådets 1. behandling af budgetforslag 2017 og budgetoverslag for årene 2018-2020
8.-9. september 2016	Budgetseminar for Byrådet. <i>Målsætningen for budgetseminaret er, at Byrådet kan blive enige om et samlet budgetforslag for perioden 2017-2020, herunder at der sker en prioritering af anlægsbudgettet for hele budget-perioden 2017-2020</i>
22. september 2016 KL 12.00	Frist for indsendelse af ændringsforslag til budgettet. Ændringsforslag indsendes til borgmesteren
28. september 2016	Udvalget for Økonomi og Erhverv behandler budgetforslaget
4. oktober 2016	2. behandling og vedtagelse af budget 2017 Herunder fastsættelse af <ul style="list-style-type: none">➤ Kommuneskatteprocent➤ Grundskyldspromille➤ Kirkeskatteprocent➤ Takster for børnepasning mv.

Udgangspunkt for budgetlægningen:

Budgetgrundlaget for budget 2017 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2016 og budgetoverslag for perioden 2017-2019 korrigeret med ændringer på grund af nye budgetforudsætninger. Ændringer indarbejdet i budgetforslaget til 1. behandling er alene af teknisk karakter og medfører ikke, at kommunens serviceniveau ændres.

Budgetgrundlaget kan opstilles således:

Det vedtagne budget for 2016

- +/- demografiske ændringer (f.eks. flere/færre skoleelever)
- +/- ændringer i forudsætninger (f.eks. flere/færre dagpengemodtagere)
- +/- konsekvenser af tidligere politiske beslutninger i Byrådet
- +/- engangsbeløb i budget 2016 samt beløb som ikke har helårsvirkning i 2016
- +/- øvrige ændringer af teknisk karakter
- + pris- og lønfremskrivning

Alle ændringer dokumenteres og synliggøres.

Pris- og lønstigningsskøn:

Der er ved budgetudarbejdelsen anvendt nedenstående skøn af 28. juni 2016 fra KL over pris- og lønstigninger (procenter):

	2016 – 2017	2017 – 2018	2018 – 2019	2019 – 2020
Lønninger	2,16	2,30	2,30	2,30
Brændsel (olie)	4,05	1,37	1,37	1,37
Øvrige varer og anskaffelser	0,57	1,37	1,37	1,37
Entreprenør- og håndværkerydelser	1,70	1,70	1,70	1,70
Øvrige tjenesteydelser	2,05	2,05	2,05	2,05
Priser i alt	1,93	1,93	1,93	1,93
Løn og priser i alt	2,10	2,20	2,20	2,20
Overførselsudgifter	1,64	1,32	1,32	1,32

Budgetterne reguleres endvidere for forskellen mellem den faktiske pris- og lønudvikling og den budgetterede pris- og lønudvikling fra 2015 til 2016. Det betyder, at lønstigningen reduceres med 0,03 pct. og opvarmningsudgifter med 5,62 pct.

Aftalen af 10. juni 2016 mellem regeringen og KL om den kommunale økonomi for 2017:

Regeringen og KL har ligesom de tidligere år indgået en aftale om rammerne for den kommunale økonomi for det kommende år.

Hovedpunkterne i Økonomiaftalen er:

1. Der er aftalt rammer vedrørende serviceudgifter
2. Der er aftalt rammer vedrørende anlægsudgifter
3. Omprioriteringsbidraget (1% pr. år) afskaffes fra 2018
I 2017 tilbagebetales 2,2 mia. kr. ud af 2,4 mia. kr. af omprioriteringsbidraget. 0,2 mia. kr. fordeles på Finansloven

Omprioreringsbidraget afløses fra 2018 af et moderniserings- og effektiviseringsprogram på 1 mia. kr.
Indenfor programmet frigøres 0,5 mia. kr. til prioritering bredt i den offentlige sektor

4. Kommunerne skal finde 0,3 mia. kr. gennem en mere effektiv administrativ drift.

Økonomiaftalen er lavet for kommunerne under ét, hvilket betyder, at der ikke er rammer for serviceudgifterne (udgifter til skoler, børnehaver, ældreområde m.v.) i den enkelte kommune, men der er en samlet ramme for alle landets kommuner på 242,2 mia. kr. excl. reguleringer vedr. DUT-princippet. Det er meget vigtigt, at alle kommuner er med til at overholde aftalen, idet 3 mia. kr. af statstilskuddet til kommunerne er betinget af overholdelse af servicerammen for kommunerne under ét. Såfremt aftalen ikke overholdes kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 26,4 mio. kr. Servicerammen er også gældende i regnskabssituationen.

Vedrørende anlægsudgifter er der aftalt en samlet ramme for kommunerne under ét på 16,3 mia. kr. Hvis rammen overskrides ved budgetlægningen bliver kommunernes bloktilskud reduceret med op til 1 mia. kr. (svarende til 8,8 mio. kr. for Varde Kommune). Der er ingen sanktion på regnskab, men Regeringen og KL er enige om at tillægge det stor betydning, at de kommunale anlægsudgifter i 2017 både i budgetterne og regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen.

Balancetilskuddet (bloktilskuddet til kommuner) er i 2017 (og kun i 2017) løftet ekstraordinært med 3,5 mia. kr. Pengene fordeles efter 3 kriterier:

- 1,5 mia. kr. fordeles til alle kommuner efter indbyggertal
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud over landsgennemsnittet
 - Ovenstående punkter giver Varde Kommune en indtægt på 27,5 mio. kr.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag under 171.400 kr. pr. indbygger. Her modtager Varde Kommune ingen tilskud.

Økonomiaftalen er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Der er mulighed for tilpasninger inden for en ramme på 200 mio. kr. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2017 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2017 er efter indregning af foranstående forudsætninger følgende:

	Beløb i mio. kr. - = indtægter
Skattefinansieret virksomhed:	
Indtægter:	
Skatter	-2.259,8
Tilskud og udligning	-792,8
Indtægter i alt	-3.052,6
Serviceudgifter	2.062,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering	170,8
Ældreboliger	-14,9
Overførselsudgifter	592,3
Forsikrede ledige	63,4
Den centrale refusionsordning	-6,2
Pris- og lønfremskrivning	56,2
Nettodriftsudgifter i alt	2.923,6
Nettorenter	8,7
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3
Afdrag på lån	45,4
Låneoptagelse	-10,0
Energilån (forudsætter anlægsudgifter på 31 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger)	-31,0
Energibesparende foranstaltninger	31,0
Finansforskydninger	3,2
Rådighedsbeløb til finansiering af evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-81,7
Hertil kommer eventuelt forbrug af likvide aktiver og beløb fra råderumskataloget	
I budgettet for perioden 2016-2019 er der budgetteret med anlægsudgifter i 2017 på	104,7

Indtægter:

Indtægterne kan opdeles på følgende områder i 2017:

Skatter:	mio. kr.
Indkomstskat	-1.953,3
Forskerskat	-0,2
Skrå skatteloft	+1,3
Dødsboskat	-0,3
Selskabsskat	-27,5
Grundskyld	-276,0
Dækningsafgift	-3,8
Skatter i alt	-2.259,8
Tilskud og udligning:	
Udligning og generelle tilskud	-678,6
Éngangstilskud i 2017 vedr. likviditet	-27,4
Udligning vedr. udlændinge	+18,8
Bidrag til regionerne	+6,6
Særlige tilskud	-17,7
Tilskud vedr. dagtilbud	-4,4
Beskæftigelsestilskud	-68,1
Tilskud vedr. skolereformen	-6,4
Udligning vedr. selskabsskat	-15,6
Tilskud og udligning i alt	-792,8
Indtægter i alt	-3.052,6

Skatter:**Kommuneskatteprocent:**

Med indgåelse af økonomiaftalen for 2008 mellem regeringen og KL blev det slået fast, at den enkelte kommune fra 2008 igen får mulighed for selv at fastsætte skatteprocenten.

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er lavet under forudsætning af uændrede skatteprocenter for kommunerne under ét. Hvis en kommune skal forhøje skatteprocenten skal andre kommuner nedsætte skatteprocenten. Der er mulighed for tilpasninger inden for en ramme på 200 mio. kr. Hvis der samlet sker skatteforhøjelser i 2017 er der modregning i statens bloktilskud i henhold til gældende lov.

Budgetforslaget for 2017 er baseret på en kommuneskatteprocent på 25,1%, hvilket er uændret i forhold til 2016.

Den gennemsnitlige kommuneskatteprocent for alle landets kommuner udgør i 2016 24,9 procent.

Kommunal indkomstskat:

Kommunal indkomstskat tager udgangspunkt i ovenstående skatteprocent og et indkomstskattegrundlag på 7.782 mio. kr. Som indkomstskattegrundlag skal Byrådet vælge mellem et statsgaranteret grundlag eller et selvbudgetteret grundlag. Ved statsgaranteret grundlag kan der ikke komme efterreguleringer (både positive og negative), hvis det faktiske niveau bliver et andet. Ved det selvbudgetterede grundlag kan der komme efterreguleringer i årene efter budgetåret, hvis skattegrundlaget bliver et andet end det skønnede. Skattegrundlaget på 7.782 mio. kr. er det statsgaranterede skattegrundlag. Ved valg mellem statsgaranteret og selvbudgetteret skattegrundlag/tilskud skal der skønnes over:

- Beskatningsgrundlag for 2017 i Varde Kommune
- Beskatningsgrundlag for 2017 i hele landet
- Beskatningsgrundlag for 2017 i hovedstadsområdet
- Indbyggertallet pr. 1. januar 2017 i Varde Kommune

Kommunal indkomstskat giver en samlet indtægt for Varde Kommune på 1.953 mio. kr. En skatteprocent giver en indtægt på ca. 77,8 mio. kr.

I 2017 er der ikke indregnet tilbagebetaling af kommuneskat vedrørende tidligere år, idet Varde Kommune i årene 2009-2016 har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Indkomstskattegrundlaget er det statsgaranterede skattegrundlag for 2017.

Grundskyldspromille:

Fastsættelse af grundskyldspromillen for 2017 er omfattet af de samme regler, som nævnt under kommuneskatteprocenten.

Budgetforslaget for 2017 er baseret på en grundskyldspromille på 31,56 promille, hvilket er uændret i forhold til 2016. Grundskyldspromillen for produktionsjord kan ved lov højst udgøre 7,2 promille.

Den gennemsnitlige grundskyldspromille for alle landets kommuner udgør 26,1 promille i 2016 vedrørende øvrige ejendomme (ikke landbrugsejendomme og lignende).

Grundværdier:

De skønnede afgiftspligtige grundværdier for Varde Kommune er på 3,4 mia. kr. vedrørende produktionsjord og 8,0 mia. kr. vedrørende øvrige grundværdier. Det giver en samlet indtægt i 2017 på 276,0 mio. kr.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme:

Budgetforslaget for 2017 baserer sig på følgende promillesatser for dækningsafgift i 2017 (promillerne er uændrede i forhold til 2016):

- 15,00 promille på grundværdierne
- 8,75 promille på forskelsværdierne (forskul mellem ejendomsværdi og grundværdi)

Dækningsafgiften forventes at give en indtægt på 3,8 mio. kr.

Dækningsafgift af erhvervsejendomme:

Sammenlægningsudvalget besluttede på møde den 28. marts 2006, at der ikke opkræves dækningsafgift af erhvervs- og forretningsejendomme i Varde Kommune.

Der er ikke indarbejdet dækningsafgift af erhvervsejendomme i 2017.

Selskabsskat:

Selskabsskat, som er på 27,5 mio. kr., er udmeldt fra Social- og Indenrigsministeriet. Selskabsskat afregnes med 3 års forskydning, og baserer sig derfor på den faktiske selskabsskat for 3 år siden.

Generelle tilskud:

Kommunal udligning er budgetteret i henhold til de reviderede regler for det kommunale udligningssystem, som er gældende fra den 1. januar 2013. Indtægterne har sammenhæng med budgettering af skattegrundlaget. Stiger skattegrundlaget falder kommunal udligning og falder skattegrundlaget stiger kommunal udligning. Der vil dog altid være et merprovenu, såfremt skattegrundlaget stiger.

Tilskuddet er udmeldt af Social- og Indenrigsministeriet. I tilskuddet indgår ca. 27,5 mio. kr., som kun modtages i 2017.

3 mia. kr. af det samlede kommunale bloktilskud er betinget af, at kommunerne overholder den indgåede økonomiaftale mellem regeringen og KL vedrørende de kommunale serviceudgifter. Hvis kommunerne ikke overholder rammen på i alt 242,2 mia. kr. vedrørende serviceudgifter, vil bloktilskuddet blive reduceret med op til 3 mia. kr. svarende til ca. 26,4 mio. kr. for Varde Kommune.

1 mia. kr. er betinget af overholdelse af anlægsrammen på 16,3 mia. kr. Overholdes rammen ikke kan Varde Kommune miste et bloktilskud på op til 8,8 mio. kr.

Udligning vedr. udlændinge har sammenhæng med budgettering af skattegrundlag, som nævnt under kommunal udligning.

Udviklingsbidrag til regionerne. Der budgetteres med et udviklingsbidrag til regionerne på 6,6 mio. kr. i henhold til udmelding fra Social- og Indenrigsministeriet.

Beskæftigelsestilskud. For 2017 modtages et beskæftigelsestilskud på 68,1 mio. kr. Indtægten modsvares af tilsvarende udgifter på driften.

Der modtages 15,6 mio. kr. i kommunal udligning vedrørende selskabsskat.

Driftsudgifter:

Budgetgrundlaget for budget 2017 er til Byrådets 1. behandling det vedtagne budget for 2016 og budgetoverslag for perioden 2017-2019 korrigeret med ændringer på grund af nye budgetforudsætninger. Ændringer indarbejdet i budgetforslaget til 1. behandling er alene af teknisk karakter og medfører ikke at kommunens serviceniveau ændres.

Alle ændringer dokumenteres og synliggøres.

Oversigt over nye ønsker til driftsbudgettet for perioden 2017-2020 fremgår af dokumentnummer 115535-16.

Oversigt over forslag til råderumskatalog fremgår af dokumentnummer 115537-16.

Serviceudgifter til drift fordelt på udvalg efter indregning af tekniske ændringer:

	mio. kr.
Udvalget for Økonomi og Erhverv	362,0
Udvalget for Plan og Teknik	119,3
Udvalget for Børn og Undervisning	856,5
Udvalget for Kultur og Fritid	78,8
Udvalget for Social og Sundhed	637,3
Udvalget for Arbejdmarked og Integration	8,1
Serviceudgifter i alt i 2016-priser	2.062,0

Tekniske ændringer til driftsbudgettet, som udvalgene har behandlet i juni måned 2016 er samlet i dokumentnummer 115542-16.

Udenfor servicerammen er der på driften nettoudgifter til følgende områder:

1. Aktivitetsbestemt medfinansiering	170,8 mio. kr.
2. Ældreboliger (excl. renter og afdrag på lån)	-14,9 mio. kr.
3. Overførselsudgifter	592,3 mio. kr.
4. Forsikrede ledige	63,4 mio. kr.
5. Den centrale refusionsordning	<u>-6,2 mio. kr.</u>
I alt	805,4 mio. kr.

Renter:

Renteudgifter og –indtægter er budgetteret i henhold til de gældende aftaler vedrørende forrentning af kommunens indestående og lån.

Anlæg:

Ønsker til nye anlægsprojekter for perioden 2017-2020 fremgår af dokumentnummer 115534-16. Oversigten indeholder også anlægsudgifter godkendt ved sidste års budgetlægning for perioden 2016-2019.

Afdrag på lån:

Afdrag på lån er budgetteret i henhold til de gældende låneforpligtigelser.

Låneoptagelse:

Der er budgetteret med 2 mio. kr. i låneoptagelse i henhold til lånebekendtgørelsen. Hertil kommer 8,0 mio. kr. i lån vedrørende Varde Midtby.

Lånemuligheder i øvrigt afhænger af de budgetterede anlægsprojekter og godkendelser fra Social- og Indenrigsministeriet til låneoptagelse.

Der er automatisk låneadgang til energibesparende foranstaltninger samt 88% af anlægsudgifterne til ældreboligbyggeri (ikke servicearealer).

Likviditet:

Kommunens likvide beholdning opgjort efter Social- og Indenrigsministeriets kassekreditregel forventes ved starten af 2017 at udgøre ca. 200 mio. kr.

Budgetoverslag for perioden 2017-2020:

beløb i mio. kr. (- = indtægter) løbende priser	2017	2018	2019	2020
Indtægter:				
Skatter	-2.259,8	-2.305,0	-2.351,1	-2.402,8
Tilskud og udligning m.v.	-792,8	-774,4	-788,5	-805,9
Indtægter i alt	-3.052,6	-3.079,4	-3.139,6	-3.208,7
Nettodriftsudgifter:				
Serviceudgifter	2.062,0	2.057,4	2.055,4	2.050,4
Øvrige nettodriftsudgifter	805,4	805,4	811,2	811,2
Pris- og lønfremskrivninger	56,2	114,9	175,1	235,9
Nettodriftsudgifter i alt	2.923,6	2.977,7	3.041,7	3.097,5
Nettorenter	8,7	9,6	10,4	11,2
Driftsresultat (- = overskud)	-120,3	-92,1	-87,5	-100,0
Afdrag på lån	45,4	47,7	49,3	50,7
Låneoptagelse	-10,0	-3,0	-2,0	-2,0
Energilån (forudsætter anlægsudgifter på 31 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger)	-31,0	-10,3	-10,3	0,0
Energibesparende foranstaltninger – der er medtaget et tilsvarende lånebeløb	31,0	10,3	10,3	0,0
Finansforskydninger (afdrag til forsyningen)	3,2	3,2	3,2	0,0
Rådighedsbeløb til finansiering af evt. nye driftsudgifter og anlægsudgifter (både tidligere godkendte og nye) - = overskud	-81,7	-44,2	-37,0	-51,3
I budgettet for perioden 2016-2019 er der budgetteret med følgende anlægsudgifter	104,7	69,2	71,4	7,3
Rådighedsbeløb (- = overskud)	23,0	25,0	34,4	-44,0
Likviditet efter kassekreditregel (primo 2017 = 200 mio. kr.)	177,0	152,0	117,6	161,6

Evt. deponering af beløb i forbindelse med garantistillelse m.v. til selvejende institutioner skal fratrækkes den opgjorte likviditet.

I 2017 indeholder tilskud og udligning et finansieringstilskud på 27,5 mio. kr. jævnfør økonomaftalen mellem regeringen og KL. Beløbet er ikke indregnet i de efterfølgende år.

Skatter og tilskud er i øvrigt fremskrevet med 2,0 procent svarende til den anvendte fremskrivningsprocent på driftsudgifter.